

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ

Πληροφορίες Μαθήματος

Ηλεκτρονική Σελίδα Μαθήματος URL	https://eclass.uoa.gr/courses/PHILOSOPHY858/
Πιστωτικές Μονάδες	7,5
Υποχρεωτικό/Επιλογής	Υποχρεωτικό
Προαπαιτούμενα Μαθήματα	-
Τρόπος Παράδοσης	Διά ζώσης κατά πρόσωπο στο αμφιθέατρο, αλλά και με τη χρήση μεθόδων και εργαλείων ηλεκτρονικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Περιγραφή Μαθήματος

Ο σκοπός του μαθήματος «**Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία και Μάνατζμεντ**» είναι πολλαπλός, δεν αποσκοπεί μόνο στην εξοικείωση των διδασκομένων με την αρχαιοελληνική φιλοσοφική γραμματεία, τους οικονομικούς θεσμούς της αρχαιότητας -το χρήμα, την σχέση ιδιωτικής δημόσιας οικονομίας, τη φορολογία, τη διοίκηση κ.ά. -και τις αντίστοιχες θεωρίες των Αρχαίων Ελλήνων Φιλοσόφων-, αλλά και στην ανάπτυξη συμβουλευτικών, αυτό-γνωστικών και εν-συναισθητικών δεξιοτήτων, προκειμένου να μπορέσουν αυτοί να ασκήσουν τα επαγγελματικά τους καθήκοντα παραγωγικά, αποτελεσματικά κι ολιστικά. Αναμένεται οι φοιτητές να κατανοήσουν πώς συγκεκριμένες φιλοσοφικές θεωρίες, οι οποίες αναπτύχθηκαν κατά την ακμή της ελληνικής αρχαιότητας, μπορούν να εφαρμοστούν σε διάφορες πτυχές της σύγχρονης διοικητικής και οικονομικής επιστήμης: υπηρεσίες επιχειρηματικών και διαχειριστικών συμβουλών, υπηρεσίες επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων, παροχή επιχειρηματικών κατευθύνσεων σε θέματα επενδύσεων, μάρκετινγκ και διοίκησης κ.ά. Επιπλέον, στο εν λόγω μάθημα επιχειρείται να αναδειχθούν οι γέφυρες που συνδέουν τη γνώση της αρχαιοελληνικής φιλοσοφικής γραμματείας, με την διαρκή αξιοποίησή της για την ανάπτυξη κριτικής σκέψης, το σχεδιασμό, την οργάνωση, το συντονισμό και τον έλεγχο τόσο καταστάσεων ρουτίνας όσο και κατά την διαχείριση κρίσεων, εξισορρόπησης αναγκών και συμφερόντων διαφόρων ενδιαφερομένων μερών κλπ., αναγνωρίζοντας τη μοναδικότητα του προσώπου και επιδεικνύοντας ευθύνη, ανθρωπιά και σεβασμό.

Διδακτικές Ενότητες

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα αναπτυχθούν οι ακόλουθες ενότητες:

1. Η αρχαία ελληνική φιλοσοφία και οι σύγχρονες θεωρίες των λειτουργιών διαχείρισης
2. Το πεδίο εφαρμογής της αρχαιοελληνικής φιλοσοφίας στην παροχή επιχειρηματικών και διαχειριστικών συμβουλών
3. Ηράκλειτος: η ροή και η ενότητα των αντιθέτων ως μεταφορά για οργανισμούς και η διακυβέρνηση οργανωσιακής διαδικασίας
4. Σωκράτης: η ηθική συμπεριφορά ως το βασικότερο χαρακτηριστικό της διοίκησης, για την διαλεκτική σύνθεση και την αποφυγή μικροδιαχείρισης
5. Πλάτων: αμετάβλητες αρχές και ειδικές χαρακτηριστικές ιδιότητες στην οικονομία και την διοίκηση. Χρηματοοικονομική, δημόσια και ιδιωτική οικονομία, σχεδιασμός, έρευνα και ανάπτυξη
6. Αριστοτέλης: ηγεσία και διοίκηση, αρετές και δεξιότητες, ορθολογική διαχείριση, εταιρικός προγραμματισμός και ανάπτυξη
7. Οργανωσιακός κυνισμός: διερευνώντας τις σκοτεινές πτυχές της οργανωσιακής ζωής
8. Ξενοφών: υπεραξία, κεφάλαιο, παραγωγή, χρήμα, δουλεία
9. Στωικοί: προτεραιοποίηση της ηθικής συμπεριφοράς, το χρήμα και το αναπαλλοτρίωτο της αρετής και της αξιοπρέπειας
10. Ενοράσεις από τους Αρχαίους Έλληνες Φιλοσόφους: οι ηθικές υποχρεώσεις των συμβούλων διοίκησης, φιλοδοξία και προνοητικότητα, συντροφικότητα και ετερότητα
11. Εφαρμογή φιλοσοφικών θεωριών (case studies)

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

1. Να κατανοούν τις ιδέες των κυριότερων εκπροσώπων της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας σε σχέση με τις σύγχρονες θεωρίες για τη διοίκηση και την οικονομία γεφυρώνοντας το χθες και το σήμερα
2. Να θέτουν ρεαλιστικούς στόχους και να εφαρμόζουν στην πράξη τις διοικητικές ενοράσεις των Αρχαίων Ελλήνων Φιλοσόφων κατανοώντας τις κοινές ρίζες φιλοσοφίας, οικονομίας, διοίκησης
3. Να αποφεύγουν ανασταλτικούς παράγοντες κατά την χάραξη μιας στρατηγικής, οι οποίοι θα μπορούσαν να έχουν προβλεφθεί με τη δέουσα μελέτη και προσοχή
4. Να αναγνωρίζουν τις ομοιότητες και τις διαφορές που υφίστανται μεταξύ ηθικής, πολιτικής, δίκαιου και οικονομίας λ.χ. την καθιέρωση του χρήματος και την εξέλιξή του

5. Να διαχειρίζονται κατάλληλα -και να υπερβαίνουν- οργανωσιακές παθογένειες, συμπτύσσοντας τις διαφοροποιημένες βουλήσεις, ώστε να βελτιστοποιείται η απόδοση των διοικούμενων
6. Να είναι περισσότερο αυτό-γνωστικοί, ώστε όχι μόνο να αναζητούν την γνώση που θα τους βοηθήσει να αναπτύξουν την αυτοαντίληψή τους, αλλά και να συνειδητοποιήσουν τις αδυναμίες τους προς όφελος δικό τους και των άλλων
7. Να διακρίνουν τα ουσιώδη από τα επουσιώδη στοιχεία στις ανθρώπινες σχέσεις, ώστε να καλλιεργείται στην πράξη η συνοχή, η συναδελφικότητα και η συνεργατικότητα των στελεχών της επιχείρησης
8. Να αναγνωρίζουν τη δύναμη της βούλησης και των ηθικών συναισθημάτων για την επαγγελματική ευεξία των εργαζομένων της επιχείρησης
9. Να είναι αμερόληπτοι, συμπεριληπτικοί και να αναπτύσσουν καινοτόμες ιδέες τόσο κατά τη δημιουργία νέων πεδίων στη δομή της επιχείρησης όσο και κατά την ανάπτυξη των υπαρχόντων
10. Να αναγνωρίζουν την παθογένεια του κακού και της διαφθοράς, που κατατρύχουν τις ανθρώπινες σχέσεις, ως μιας ιδιαίτερης περίπτωσης ηθικής συμπεριφοράς, που χρήζει σταθερής όσο και διαρκούς αντιμετώπισης
11. Να είναι ευέλικτοι και εκλεκτικοί, ώστε να μπορούν να εφαρμόζουν διαφορετικές τακτικές διοίκησης, χωρίς ιδεολογικές παρωπίδες, αλλά κριτικά και διαλεκτικά, λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνο με τις επιταγές του γενικού αλλά με τις συνθήκες του πραγματικού.
12. Να αναγνωρίζουν ότι οι άνθρωποι είναι το μεγαλύτερο πλεονέκτημα μιας επιχείρησης γι' αυτό και πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο της διοίκησης
13. Να αναγνωρίζουν τη σημασία της γλώσσας που χρησιμοποιούμε στη διαμόρφωση αντιλήψεων και συμπεριφορών, ώστε να αποφεύγονται άσκοπες κρίσεις να εξοικονομείται χρόνος και χρήμα και να αναδεικνύεται η αξία της διοίκησης δια του παραδείγματος

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Shaw, David, An Ancient Greek Philosophy of Management Consulting, Springer, London, 2021.
- Κανελλόπουλος, Αθανάσιος, Σύγχρονες Οικονομικές Σκέψεις των Αρχαίων Ελλήνων, εκδ. Νέα Σύνορα – Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα 1996.
- Trever, Albert Aug., A History of Greek Economic Thought, The University of Chicago Press, Illinois, 1916.

Στην ηλεκτρονική τάξη του μαθήματος έχει αναρτηθεί συμπληρωματικό υλικό (διαφάνειες, επιστημονικά άρθρα, ιστότοποι, databases κ.ά.).

Η διδακτέα ύλη θα αναρτηθεί και θα είναι προσβάσιμη μέσω της ηλεκτρονικής τάξης πριν την τελική εξέταση του μαθήματος

Συναφή Επιστημονικά Περιοδικά

Όσοι επιθυμούν να εμβαθύνουν στο γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος με περαιτέρω μελέτη, μπορούν να χρησιμοποιήσουν διεθνή επιστημονικά περιοδικά όπως:

- Journal of Management
- Business Ethics Quarterly
- Journal of Business Ethics
- American Economic Association
- Journal of Ancient Philosophy

Χρονοδιάγραμμα Μελέτης Μαθήματος

Ο ακαδημαϊκός χρόνος κυριαρχείται από την ελευθερία διότι προσβλέπει στην αυτενέργεια. Ωστόσο για την επίτευξη των καλύτερων δυνατών μαθησιακών αποτελεσμάτων, εκτός από την αλληλεπίδραση με τον διδάσκοντα, οι φοιτητές πρέπει να ενθαρρύνονται να καταναίμουν χρονικά τη μελέτη τους ανά εβδομάδα. Η ορθή διαχείριση του χρόνου σε καθημερινή βάση δεν πρέπει να θεωρείται εύκολη υπόθεση. Κάποιες έκτακτες καταστάσεις, περισπασμοί και απρόοπτα μπορεί να προκαλέσουν αλλαγή σχεδίων γι' αυτό και η διδακτέα ύλη του μαθήματος έχει κατανεμηθεί αντίστοιχα προς τις διαλέξεις σε συγκεκριμένες εβδομάδες.

Ερωτήσεις – Ασκήσεις Αυτοαξιολόγησης

Οι φοιτητές έχουν την δυνατότητα να συμμετάσχουν οποτεδήποτε το επιθυμήσουν και όσες φορές το θελήσουν σε διαδικασία αυτοαξιολόγησης. Οι ερωτήσεις αυτοαξιολόγησης θα αναρτώνται στην ηλεκτρονική τάξη του μαθήματος.

Αξιολόγηση Μαθήματος

Περιγραφή	Βαρύτητα
Γραπτή Εργασία	30%
Τελική εξέταση	70%
Δραστηριότητες (π.χ. ασκήσεις αυτό-αξιολόγησης)	Προαιρετικές

Το μάθημα αξιολογείται σύμφωνα με όσα προβλέπονται από τον Κανονισμό Σπουδών του ΔΠΜΣ: α. βάσει της βαθμολογίας της τελικής εξέτασης στο τέλος του εξαμήνου και β. βάσει γραπτής εργασίας ατομικής ή ομαδικής.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Σπουδών του ΔΠΜΣ «η γραπτή εργασία βαθμολογείται με άριστα το 10 και έχει στάθμιση 30% στον τελικό βαθμό, ενώ ο βαθμός στην τελική εξέταση του μαθήματος, στο τέλος του εξαμήνου, βαθμολογείται με άριστα το 10 και έχει στάθμιση

70% στον τελικό βαθμό». Συνεπώς για να ολοκληρώσει κάποια/ος την εξέταση του μαθήματος επιτυχώς, θα πρέπει ο βαθμός που θα επιτύχει κατά την τελική εξέταση του μαθήματος να είναι μεγαλύτερος του 5 και ο σταθμισμένος μέσος όρος βαθμολογίας από τελική εξέταση και από την γραπτή εργασία ,να είναι μεγαλύτερος του πέντε (5).

Η γραπτή εξέταση μπορεί να περιλαμβάνει ερωτήσεις ανάπτυξης ή/και τον συνδυασμό Ερωτήσεων Σύντομης Απάντησης με Ερωτήσεις Επίλυσης Προβλημάτων ή Σχολιασμού Μελετών Περίπτωσης.

Η προφορική εξέταση είναι δυνατή βάσει της κείμενης νομοθεσίας, αρκεί η αίτηση για αυτήν να είναι επαρκώς αιτιολογημένη.

Όποιος/α επιθυμεί περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις προαναφερθείσες διαδικασίες και τα κριτήρια αξιολόγησης μπορεί να ανατρέξει στον Οδηγό Σπουδών του ΔΠΜΣ

Περιγραφή Διδακτέας Ύλης Μαθήματος

Η διδακτέα ύλη του μαθήματος «Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία και Μάνατζμεντ» περιλαμβάνει τις εξής θεματικές ενότητες:

1. Γνωριμία με την Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία υπό το φως των σύγχρονων θεωριών για το μάνατζμεντ, τη διαχείριση και την ηγεσία. Στην ενότητα αυτή επιχειρείται να προσεγγιστούν συγκριτικά διαφοροποιημένα μοντέλα οικονομίας και διοίκησης εξηγώντας τη σημασία τους και τις ηθικές συνεπαγωγές τους. Στη συνέχεια διερευνώνται κριτικά συγκεκριμένες θεωρίες σύγχρονων οικονομολόγων για την αρχαιοελληνική οικονομία και τους θεσμούς της, ώστε να υπερβαθεί ο ιστορικισμός και η στενά οικονομιστική αντίληψη της οικονομίας και να αναδειχθεί η αξία του ιστορισμού. Αναλύονται αλληλοαναιρούμενα μοντέλα διαχείρισης ομάδας, βασισμένα στη φιλοσοφία μιας πλειάδας Αρχαίων Ελλήνων Φιλοσόφων (π.χ. Πλάτων – Αριστοτέλης) με στόχο την λειτουργικότερη διαχείριση μιας ομάδας με γνώμονα το πραγματικό.

2. Διερεύνηση των οικονομικών θεσμών της Αρχαίας Ελλάδας, οι οποίοι μετά μια περίοδο χαλαρού ενδιαφέροντος, προσελκύουν και πάλι το ενδιαφέρον οικονομολόγων, μάνατζερ και των ιστορικών. Η οικονομία των νέο-πυθαγορείων , οι ουτοπίες του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη, ο *Οικονομικός* του Ξενοφώντα κ.ά., εξετάζονται εν συγκρίσει προς τις δογματικές αντιδράσεις των «καθαρολόγων», όπως αποκαλούνται, της οικονομικής και διοικητικής επιστήμης.

3. Διερεύνηση των ενστίκτων των ελατηρίων της βούλησης, των νοητικών και συναισθηματικών στοιχείων της ανθρώπινης ύπαρξης, ώστε να αναδειχθεί η αξία της ηθικής διάστασης της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Οι έννοιες: αυτοσυνείδηση, αυτοαντίληψη, αυτογνωσία, ενσυναίσθηση, εγωκεντρισμός κ.ά., συνθέτουν τη δυνατότητα του προσώπου να αντιλαμβάνεται κριτικά το περιβάλλον του, τον εαυτό του και τις σχέσεις με τους άλλους. Με αυτόν τον τρόπο, επιδιώκεται να αναδειχθούν

όχι μόνο οι αδυναμίες και τα προσκόμματα που εμποδίζουν την πλήρη κατανόηση μιας κατάστασης -ή/και την γλωσσική μας επικοινωνία-, αλλά και οι τρόποι βελτίωσης της κριτικής σκέψης. Η αντιπαράθεση των ηθικών συναισθημάτων, το ευγενές εμπόριο της συμπάθειας, το ζήτημα της διαρκούς αντιπαράθεσης του καλού προς το κακό κ.ά. διερευνώνται στο πλαίσιο της λειτουργίας και της διαχείρισης μιας καλά λειτουργούσας ομάδας.

4. Διαχείριση καταστάσεων, κρίσεων και διαπροσωπικών σχέσεων, με γνώμονα την αρχή: «κάθε κατάσταση έχει τις δικές της ιδιαιτερότητες και θα πρέπει να αντιμετωπίζεται με βάση αυτές». Ο μπεχαβιορισμός, η σχέση φιλοσοφίας, οικονομίας, ψυχολογίας κ.ά., διερευνώνται εν σχέσει προς την εξέλιξη του οικονομικού βίου, των κοινωνικών και πολιτικών μεταρρυθμίσεων ανά εποχή, την ανάπτυξη του εμπορίου και του αποικισμού κ.ά., ώστε να αναδειχθεί η αξία των διανοητικών και πρακτικών αρετών για τη συγκρότηση της προσωπικότητας μας και την ηθική ευρωστία των σχέσεών μας.

Σύνδεση Χρονοδιαγράμματος Μελέτης και Διαλέξεων

Οι φοιτητές καλούνται να συμμετάσχουν στις Διαλέξεις όχι για να εξοικειωθούν με το σύνολο της διδακτέας ύλης του μαθήματος, αλλά για να αλληλοεπιδράσουν ανταλλάσσοντας επιχειρήματα και απόψεις, αξιοποιώντας τη βιβλιογραφία του μαθήματος, αλλά και την προσωπική εμπειρία τους από τη ζωή. Η συμμετοχή των φοιτητών του ΔΠΜΣ στις εν λόγω Συμβουλευτικές Συναντήσεις είτε δια ζώσης είτε διαδικτυακά επαφίεται στη διακριτική τους ευχέρεια καθώς η σημασία της για άλλους είναι προφανής κι άλλους όχι.

Πίνακας με Σύνοψη Χρονοδιαγραμμάτων

Ακολουθεί Πίνακας πρώτον, με το χρονοδιάγραμμα μελέτης της διδακτέας ύλης του μαθήματος ανά εβδομάδα.

Α/Α ΕΒΔΟΜΑΔΩΝ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ (ΑΠΟ)	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ (ΕΩΣ)	ΥΛΗ/ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΑΠΟ ΒΑΣΙΚΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
1	28/9/2024	3/10/2024	Η αρχαία ελληνική φιλοσοφία και οι σύγχρονες θεωρίες των λειτουργιών διαχείρισης
	4/10/2024	10/10/2024	Το πεδίο εφαρμογής της αρχαιοελληνικής φιλοσοφίας στην παροχή επιχειρηματικών και διαχειριστικών συμβουλών

2	11/10/2024	24/10/2024	Ηράκλειτος: η ροή και η ενότητα των αντιθέτων ως μεταφορά για οργανισμούς και η διακυβέρνηση οργανωσιακής διαδικασίας
	25/10/2024	31/10/2024	Σωκράτης: η ηθική συμπεριφορά ως το βασικότερο χαρακτηριστικό της διοίκησης, για την διαλεκτική σύνθεση και την αποφυγή μικροδιαχείρισης
3	1/11/2024	14/11/2024	Πλάτων: αμετάβλητες αρχές και ειδικές χαρισματικές ιδιότητες στην οικονομία και την διοίκηση. Χρηματοοικονομική, δημόσια και ιδιωτική οικονομία, σχεδιασμός, έρευνα και ανάπτυξη
	15/11/2024	21/11/2024	Αριστοτέλης: ηγεσία και διοίκηση, αρετές και δεξιότητες, ορθολογική διαχείριση, εταιρικός προγραμματισμός και ανάπτυξη
4	22/11/2024	28/11/2024	Οργανωσιακός κυνισμός: διερευνώντας τις σκοτεινές πτυχές της οργανωσιακής ζωής
	29/11/2024	5/12/2024	Ξενοφών: υπεραξία, κεφάλαιο, παραγωγή, χρήμα, δουλεία
5	6/12/2024	12/12/2024	Στωικοί: προτεραιοποίηση της ηθικής συμπεριφοράς, το χρήμα και το αναπαλλοτρίωτο της αρετής και της αξιοπρέπειας
	13/12/2024	19/12/2024	Ενοράσεις από τους Αρχαίους Έλληνες Φιλοσόφους: οι ηθικές υποχρεώσεις των συμβούλων διοίκησης, φιλοδοξία και προνοητικότητα, συντροφικότητα και ετερότητα
6	20/12/2024	27/12/2024	Εφαρμογή φιλοσοφικών θεωριών (case studies)
	4/1/2025	10/1/2025	Επανάληψη
	11/1/2025	17/1/2025	Επανάληψη